

Andrzej Kosiorek, Zbigniew Mostowski, Jerzy Paruszewski

Bocheń, gm. Łowicz, woj.
skierniewickie, st. 1

Informator Archeologiczny : badania 22, 90-91

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WCZESNE ŚREDNIOWIECZE

**Baborówko, gm. Szamotuły,
woj. poznańskie,
st. 1b,c**

**Muzeum Archeologiczne Konserwa-
tor Zabytków Archeologicznych
w Poznaniu**

Badania prowadziła mgr Hanna Pawlaczyk. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Poznaniu. Trzeci sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna.

Przeprowadzono badania ratownicze w celu zadokumentowania zniszczonych obiektów we wschodniej partii stanowiska (1c) oraz zabezpieczenia centralnej części osady (1b).

Przebadano obszar o powierzchni 75 m² zakładając 8 wykopów. Zarejestrowano obecność 4 obiektów, z czego dwa uległy poważnemu zniszczeniu. W dwóch wypadkach wymiary i zawartość kulturowa jam pozwala na interpretację ich jako pozostałości obiektów mieszkalnych. Jeden obiekt to kamienne palenisko jamowe. Stan zachowania ostatniego obiektu nie daje podstaw do bliższej charakterystyki.

Pod spagiem ciemnobrunatnej próchnicy w dwóch wykopach zarejestrowano brunatnoszarą warstwę o dużym udziale intensywnych wytrąceń żelazistych. Przykrywała ona ciemnoszarą warstwę o bogatej zawartości kulturowej. W dwóch wypadkach zdołano uchwycić zdecydowaną granicę jej występowania.

Wśród materiału wydzielonego zarejestrowano obecność zdobionej oprawki rogowej, prątnicy oraz kamieni ze śladami obróbki.

Materiał ruchomy pozwala wyznaczyć dwie fazy funkcjonowania osady: I - późna faza B oraz 2 faza C wczesnego średniowiecza.

Dwukrotnie zanotowano wystąpienie skupisk ceramiki.

Materiał źródłowy znajduje się w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu.

Badania winny być kontynuowane.

Biskupin, gm. Gąsawa, woj. bydgoskie, st. 2a - patrz epoka brązu.

Blotnica Strzelecka, gm. Strzelce Opolskie, woj. opolskie, st. 1 - patrz okres wpływów rzymskich.

**Bocheń, gm. Łowicz,
woj. skierniewickie,
st. 1**

**Konserwator Zabytków Archeolo-
gicznych w Skierniewicach**

Badania prowadził mgr Andrzej Kosłorek, przy współpracy mgr mgr Zbigniewa Mostowskiego i Jerzego Paruszewskiego. Finansowało Bł B IDZ Skierniewice. Pierwszy sezon badań. Grodzisko

---

Stanowisko, znane z literatury jako "grodzisko z III okresu wczesnośredniowiecznego" znajduje się na lewym brzegu rzeczki Bobrówki (dopływ Bzury), ok. 500 m na północ od wsi. Jest to płaszczyste wyniesienie w kształcie nieregularnej elipsy o powierzchni ok. 2,5 ha i wysokości od 2-3 m. Od zachodu ograniczone jest starorzeczem Bzury, od południa - Bobrówką.

Prace miały charakter ratowniczo-sondazowy. Wytyczono i wyeksplorowano 6 wykopów o łącznej powierzchni 75 m². Uchwyciono wschodni i północny zasięg obiektu. Była to fosa umocniona faszyną i drewnianymi balami ułożona poziomo. Ponadto zarejestrowano relikty glinianego-ziemnego wahu, który umocniony był konstrukcją drewnianą, spaloną w bliżej nieokreślonym czasie. W wykopie założonym w centrum stanowiska odsłonięto dwa rzędy dołków

posłupowych oraz palenisko. Materiał ruchomy w postaci ułamków ceramiki datowany jest wstępnie na VII - XIII/XIV w.

Zę względu na sondażowy zakres prac sprecyzowanie charakteru stanowiska jak i powiązanie najstarszej ceramiki z konkretnymi obiektami nastręcza duże trudności.

Konieczne są dalsze wielopłaszczyznowe badania w latach następnych.

**Bogusławice, gm. Wolbórz,
woj. piotrkowskie,
st. 7**

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi

Badaniami kierowała dr Aldona Chmielowska. Finansował WKZ w Piotrkowie Trybunalskim. Pierwszy sezon badań. Osada z XI - XIII w.

Stanowisko odkryte zostało w kwietniu 1986 r. podczas badań powierzchniowych w ramach AZP. Położone jest na krawędzi wysoczyzny, językowato wrzynające się w lewobrzeżną dolinę Wolbórki, w odległości około 200 m na północny zachód od cmentarza, i o,5 km na północ od Wolborza. Od strony południowej wysoczyzna ograniczona jest dolną rzeką, a od strony zachodniej wąsim obniżeniem stanowiącym ślad płynącego tamtędy niewielkiego strumyka - dopływu Wolbórki. Różnica poziomów - doliny rzeki a kulminacją wysoczyzny w tym rejonie przekracza 10 m. Obszar na którym znajduje się stanowisko jest własnością Państwowego Stada Ogierów w Bogusławicach.

W miejscu największego występowania ułamków ceramiki, na powierzchni pola, wykonano odwierty świdrem geologicznym do głębokości ok. 70 cm. Zlokalizowano w ten sposób 4 jamy osadnicze oraz ustalono poziom zalegania warstwy kulturowej. Złożono wykop 20 x 20 m; na tej przestrzeni odkryto 9 jam osadniczych, w których wypełnisku znaleziono liczne ułamki naczyń glinianych z XI-XIII w., żuźle żelazne, fragmenty przedmiotów żelaznych, przęśliki gliniane, grudki polepy. Zarówno w jamach, jak i w warstwie kulturowej występowały węglełki drzewne.

W jamie nr 1, na głębokości około 70 cm od powierzchni, znaleziono krzyżyk z brązu z postacią Ukrzyżowanego.

Materiały przechowywane są w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Badania będą kontynuowane.

Brąnsk, woj. łódzkie, st. 22 - patrz epoka brązu.

Brzeście, gm. Sławno, woj. śląskie, st. 13 - patrz okres halstycki.

**Brzezowa,
gm. Nowy Żmigród,
woj. krośnieńskie,
st. 1**

Muzeum Okręgowe w Krośnie

Badania prowadzili: mgr Anna Muzyczuk i mgr Jerzy Ginalski. Finansował WKZ w Krośnie. Trzeci sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne (VIII - IX w.).

Badania były kontynuacją wykopalisk prowadzonych w 1987 roku. Celem tegorocznych prac było rozpoznanie śladów osadnictwa na majdanie oraz sposobu konstrukcji wału wewnętrznego w partii wschodniej grodziska. Otwarto 8 wykopów w części północno-wschodniej majdanu o łącznej powierzchni 189 m², a także poszerzono wykop 1/86, który objął część nasypu wału wewnętrznego i strefy przywałowej od strony majdanu (42,5 m²).

Stratygrafia pionowa wykopów na majdanie przedstawiała się następująco: pod warstwą humusu (20-30 cm) zaobserwowano miejscami nikiłe ślady warstwy kulturowej zalegającej bezpośrednio na calcu - żółtej glinie z dużą ilością kamieni płaskowców. Odsłonięto 4 obiekty (w tym 2 częściowo) oraz 32 dołki posłupowe. W obiektach 3 i 4 o wymiarach 4,6 x 3 m i 6,4 x 4,2 m zagłębionych około 20-25 cm, znaleziono niewielką ilość skorup prahistorycznych i wczesnośredniowiecznych, żelazny haczyk do wędki (?), fragment kamienia żarnowego; w ciemnoszarych wypełniskach stwierdzono ponadto występowanie przepalonych kamieni, polepy, węgl drzewnych - być może resztek urządzeń ogrzewczych. Były to pozostałości budynków naziemnych, prawdopodobnie o charakterze mieszkalnym. Po wyeksplorowaniu obiektu 4 natrafiono na 10 dołków posłupowych tworzących dwa rzędy, związanych jak się wydaje z wcześniejszym osadnictwem.

Układ warstw nasypu wału wewnętrznego nie różnił się zasadniczo od układu wcześniejszych przedanych odcinków. W nasypie ziemnym odsłonięto dwa pokłady belck ułożonych poprzecznie w stosunku do biegu wału. Od strony majdanu ograniczały go pionowo wbijane słupy z przebiegającą między nimi plecionką. W warstwach pod podstawą wału i w strefie przywałowej odkryto kilkadziesiąt drobnych fragmentów naczyń, fragmenty przedmiotu żelaznego